

жим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/374130;jsessionid=79359BAAB2E6E66B05DA91BF96B571F9>.

15. Власов П.О., Запоржцев А.В., Брижик В.О. Насильство в сім'ї та діяльність органів внутрішніх справ по його подоланню: Інф.-практ. посіб. – Дніпропетровськ, 2006.

16. Власов П.О., Дмитренко М.І., Тронін М.В. Попередження насильства в сім'ї: Метод. рекомендації. – Дніпропетровськ, 2001.

17. Дмитренко М.І., Забрודה Д.Г. Дії дільничних інспекторів міліції в екстремальних ситуаціях: Метод. рекомендації. – Дніпропетровськ, 2001.

18. Ковальова О.В. Діяльність служби дільничних інспекторів міліції щодо попередження насильства в сім'ї: Дис. ... канд. юр. наук. – Харків, 2008.

19. Онішко Ю.В. Організація роботи органів внутрішніх справ щодо профілактики злочинів, які вчиняються в сімейному середовищі. Психологічні аспекти дій працівника міліції у випадку насильства в сім'ї: Метод. рекомендації. – К., 2002.

Надійшла до редакції 23.11.2011

Є.О. Яковенко
інспектор

(ДПА у Дніпропетровській області)

УДК 342.951

ПОРУШЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ СПРАВІ КОМПЕТЕНТНИМ СУДОМ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Досліджено основні положення Кодексу адміністративного судочинства України та чинного законодавства, пов'язані із відкриттям провадження в адміністративній справі судом адміністративної юрисдикції.

Ключові слова: суд адміністративної юрисдикції, адміністративна справа, предметна підсудність, інстанційна підсудність, територіальна підсудність, суб'єкт владних повноважень, позивач, відповідач.

Исследуются основные положения Кодекса административного судопроизводства и действующего законодательства, связанного открытием производства в административном деле судом административной юрисдикции.

Ключевые слова: суд административной юрисдикции, административное дело, предметная подсудность, инстанционная подсудность, территориальная подсудность, истец, ответчик.

The fundamentals of administrative procedure's code and Ukrainian existing legislation, which is related with proceeding in administrative causes by a court of administrative jurisdiction were researched in article.

Keywords: court of administrative jurisdiction, administrative case, subject-matter jurisdiction, instance jurisdiction, venue, claimant, defendant.

Постановка проблеми. Конституція України гарантує кожному право на захист своїх прав і свобод у суді, а також на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб [1].

Конституційний Суд України, виконуючи своє завдання щодо гарантування верховенства Основного Закону держави на всій території України, прийняв низку рішень, в яких надав офіційне тлумачення Конституції та законів України стосовно права людини на оскарження у суді неправомірних рішень, дій та бездіяльності посадових осіб органів державної влади. Наприклад, у своєму рішенні від 25.11.97 № 6-зп у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Галини Павлівни щодо офіційного тлумачення ч. 2 ст. 55 Конституції України та ст. 248-2 Цивільного процесуального кодексу України зазначив, що: “головним обов’язком держави, згідно зі ст. 3 Конституції України, є утвердження і забезпечення прав і свобод людини. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується (ст. 8 Конституції України)”, а також вказав, що “частину другу статті 55 Конституції України необхідно розуміти так, що кожен, тобто громадянин України, іноземець, особа без громадянства має гарантоване державою право оскаржити в суді загальної юрисдикції рішення, дії чи бездіяльність будь-якого органу державної влади, органу місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх рішення, дія чи бездіяльність порушують або ущемляють права і свободи громадянина України, іноземця, особи без громадянства чи перешкоджають їх здійсненню, а тому потребують правового захисту в суді” [2].

У рішенні від 25.12.97 № 9-зп у справі за зверненнями жителів міста Жовті Води щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України, Конституційний Суд України виклав правову позицію, згідно з якою ч. 1 ст. 55 Конституції України треба розуміти так, що кожному гарантується захист прав і свобод у судовому порядку; суд не може відмовити у правосудді, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод; відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв, скарг, оформлених відповідно до чинного законодавства, є порушенням права на судовий захист, яке згідно зі ст. 64 Конституції України не може бути обмежене (пункти 1, 2 резолютивної частини) [3].

Кодекс адміністративного судочинства України, ухвалений 06.07.05 Верховною Радою України, визначив повноваження адміністративних судів щодо розгляду справ адміністративної юрисдикції, порядок звернення до адміністративних судів та здійснення адміністративного судочинства.

Конституційний Суд України у рішенні від 09.09.10 № 19-

рп/2010 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про відповідність Конституції України (конституційності) положень Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвідомчості справ, пов’язаних із соціальними виплатами”, зазначив, що системний аналіз вказаних норм Конституції та законів України дає підстави стверджувати, що розмежування юрисдикційних повноважень між загальними і спеціалізованими судами підпорядковано гарантіям права кожної людини на ефективний судовий захист. За таким підходом усі публічно-правові спори, в яких хоча б однією зі сторін є суб’єкт владних повноважень, належать до адміністративної юрисдикції і за компетенцією мають бути розглянуті адміністративними судами (пп. 1, 2, 7 ст. 3, ч. 1 ст. 17 Кодексу адміністративного судочинства України) [4].

Завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб’єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень. Тому фізична або юридична особа може звернутись з позовною заявою до адміністративного суду за захистом своїх прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах і оскаржити будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб’єктів владних повноважень, крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження. Звернення фізичної або юридичної особи повинно бути направлено адміністративному суду, до повноважень якого належить розгляд та вирішення по суті конкретної адміністративної справи. Правом звернення до адміністративного суду з адміністративним позовом наділені суб’єкти владних повноважень у випадках, визначених законом.

Відповідно до частини 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи впродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір [5].

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 22.06.04 № 13-рп/2004 (справа про Дисциплінарний статут прокуратури) зазначив, що “відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 92 Конституції України судочинство визначається виключно законом. За своїм змістом судочинство включає в себе, зокрема, підсудність, тобто встановлення повноважень судів, системи судів загальної юрисдикції та процесуальних строків, строків звернення, оскарження до суду рішень, дій або бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Отже, підсудність справ, а також строки звернення до суду повинні визначатися виключно законом і не можуть встановлюватися іншими актами, у тому числі постановою Верховної Ради України” [6].

За аналізом Конвенції про захист прав людини і основоположних

свобод, норм Кодексу адміністративного судочинства України, законів України, а також рішень Конституційного Суду України, підсудності справ, які належать до юрисдикції адміністративних судів – це розгляд та вирішення адміністративної справи компетентним судом адміністративної юрисдикції, компетентність якого встановлена виключно законом.

Але на теперішній час ще трапляються непоодинокі випадки відкриття провадження та розгляду адміністративних справ судами адміністративної юрисдикції, які не є компетентними щодо вирішення певної категорії адміністративних справ.

Метою даної роботи є дослідження основних положень Кодексу адміністративного судочинства України та діючого законодавства з метою встановлення повноважного (компетентного) суду адміністративної юрисдикції щодо вирішення певної категорії адміністративних справ.

Виклад основного матеріалу. Компетентним судом адміністративної юрисдикції є суд, який відкрив провадження в адміністративній справі та вирішив її по суті з урахуванням предметної, інстанційної та територіальної підсудності.

Правила, за якими визначається предметна, територіальна, інстанційна підсудність справ в адміністративному судочинстві, встановлюються Кодексом адміністративного судочинства України та регламентуються як загальними нормами у Главі 1 Розділу II, так і спеціальними у Главі 6 Розділу III цього Кодексу, які визначають підсудність певної категорії адміністративних справ, прикладом яких можуть бути:

- справи щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій, комісій з референдуму, членів цих комісій;
- справи щодо уточнення списку виборців;
- справи щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, засобів масової інформації, підприємств, установ, організацій, їхніх посадових та службових осіб, творчих працівників засобів масової інформації, які порушують законодавство про вибори та референдум;
- справи з адміністративних позовів суб'єктів владних повноважень про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання [7].

Як свідчить судова практика, при визначенні предметної підсудності, як особі, яка звертається з позовною заявою до адміністративного суду, так і самим адміністративним судом при вирішенні питання щодо відкриття провадження у справі, виникають певні складнощі.

Під предметною підсудністю слід розуміти розмежування компетенції судів адміністративної юрисдикції щодо розгляду адміністративних справ по першій інстанції залежно від предмета публічно-правового спору та його суб'єктного складу.

За загальними нормами Кодексу адміністративного судочинства України, які визначають предметну підсудність, визначена категорія адміністративних справ, яка підсудна місцевим загальним судам як адміністративним судам. Це адміністративні справи, в яких однією зі сторін є орган, посадова чи службова особа місцевого самоврядування,

крім тих, які підсудні окружним адміністративним судам (п. 1 ч. 1 ст. 18); усі адміністративні справи з приводу рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень у справах про притягнення до адміністративної відповідальності (п. 2 ч. 1 ст. 18); усі адміністративні справи щодо спорів фізичних осіб з суб'єктами владних повноважень з приводу обчислення, призначення, перерахунку, здійснення, надання, одержання пенсійних виплат, соціальних виплат непрацездатним громадянам, виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, виплат та пільг дітям війни, інших соціальних виплат, доплат, соціальних послуг, допомоги, захисту, пільг (п. 4 ч. 1 ст. 18).

Окружним адміністративним судам предметно підсудні адміністративні справи, в яких однією зі сторін є орган державної влади, інший державний орган, орган влади Автономної Республіки Крим, обласна рада, Київська або Севастопольська міські ради, їх посадова чи службова особа, крім випадків, передбачених Кодексом адміністративного судочинства України, та крім справ з приводу їхніх рішень, дій чи бездіяльності у справах про адміністративні проступки та справ, які підсудні місцевим загальним судам як адміністративним судам (ч. 2 ст. 18). Одним із основних критеріїв, за яким визначається компетентний суд, є склад суб'єктів (сторін), які беруть участь у адміністративному спорі. Якщо в адміністративній справі стороною є орган державної влади, незалежно від інших осіб, які беруть участь у справі, а також якщо в адміністративній справі стороною є орган влади Автономної Республіки Крим, обласна рада, Київська чи Севастопольська міські ради, їх посадові та службові особи, то незалежно від того, чи є в цій справі стороною орган державної влади (інший державний орган), такі справи підсудні окружному адміністративному суду. За аналізом норм Кодексу адміністративного судочинства України необхідно визначити такі випадки, а саме, як приклад, адміністративні спори, розгляд яких передбачений п. 4 ч. 1 ст. 18, п. 2 ч. 1 ст. 18, ч. 4 ст. 18, ч. 2 ст. 183-1, ч. 3 ст. 172.

Щодо визначення підсудності адміністративних спорів фізичних осіб із суб'єктами владних повноважень, пов'язаних з пенсійними та соціальними виплатами, доплатами, допомогою, захистом, пільгами, не викликає жодного сумніву, що саме місцевим загальним судам як адміністративним судам підсудні такі спори. У випадку звернення суб'єкта владних повноважень, який є органом державної влади (іншим державним органом) у зазначеній вище категорії адміністративних спорів, вони будуть підсудні окружним адміністративним судам, а місцевим загальним судам як адміністративним судам, якщо суб'єкт владних повноважень є орган місцевого самоврядування. Місцевими загальними судами як адміністративними судами розглядаються адміністративні спори щодо законності вирішення відповідними суб'єктами владних повноважень справ про притягнення до адміністративної відповідальності.

Законодавець закріпив право позивача самостійно визначати предметну підсудність щодо вирішення конкретного спору, ввівши інститут виборної підсудності. Позивач, за певних умов, самостійно

може визначати предметну підсудність спору щодо оскарження дій або бездіяльності посадових чи службових осіб місцевих органів виконавчої влади, які можуть бути вирішені місцевим загальним судом як адміністративним судом або окружним адміністративним судом. Такими умовами є наявність сторони (відповідача) посадової чи службової особи місцевих органів виконавчої влади, а також предмета спору – оскарження дій або бездіяльності зазначених вище осіб.

У разі невизначеності у Кодексі адміністративного судочинства України предметної підсудності адміністративної справи, така справа розглядається місцевим адміністративним судом (окружним адміністративним судом або місцевим загальним судом як адміністративним судом) за вибором позивача з урахуванням територіальної підсудності.

Територіальна підсудність адміністративної справи – це розгляд та вирішення адміністративним судом відповідно до своєї компетенції, з урахуванням предметної та інстаційної підсудності, адміністративної справи яка територіально підпадає під його юрисдикцію.

За загальними правилами, встановленими Кодексом адміністративного судочинства України, щодо застосування територіальної підсудності, адміністративні справи вирішуються адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Адміністративні справи з приводу оскарження правових актів індивідуальної дії, а також дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань), вирішуються за вибором позивача адміністративним судом за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) цієї особи-позивача або адміністративним судом за місцем знаходження відповідача, крім випадків, передбачених Кодексом адміністративного судочинства України. Якщо така особа (позивач) не має місця проживання (перебування, знаходження) в Україні, тоді справу вирішує адміністративний суд за місцем знаходження відповідача. За аналізом змісту цієї норми (ч. 2 ст. 19 Кодексу адміністративного судочинства України) зазначимо, що законодавець надав право позивачу – фізичній чи юридичній особі (їх об'єднань), за певних умов, вибору територіальної підсудності для адміністративного спору з приводу оскарження правових актів індивідуальної дії (дій чи бездіяльності) суб'єктів владних повноважень. Такими умовами є: предметом спору може бути лише правовий акт індивідуальної дії, дія чи бездіяльність, які повинні бути вчинені виключно суб'єктом владних повноважень стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань); до суду надані належні докази про місце проживання (перебування, знаходження) позивача/відповідача; не порушена предметна підсудність адміністративної справи.

У зв'язку з тим, що у Кодексі адміністративного судочинства України не надається поняття “місце проживання”, “місце перебування”, “місце знаходження”, необхідно звернутись до норм Закону України від 11.12.03 № 1383-IV “Про свободу пересування та вільний

вибір місця проживання в Україні” (із змінами та доповненнями) та Закону України від 15.05.03 №755-IV “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців” (із змінами та доповненнями), в яких надано визначення зазначених вище понять і які необхідні суду для правильного визначення територіальної підсудності конкретної адміністративної справи [8; 9].

Законодавець у Кодексі адміністративного судочинства України визначив виключно територіальну підсудність для категорії справ з приводу оскарження нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, міністерства чи іншого центрального органу виконавчої влади, Національного банку України чи іншого суб’єкта владних повноважень, повноваження якого поширюються на всю територію України, крім випадків, передбачених цим Кодексом; адміністративні справи з приводу оскарження рішень Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері державних закупівель; адміністративні справи, відповідачем у яких є закордонне дипломатичне чи консульське представництво України, його посадова чи службова особа, а також адміністративні справи про анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії, про заборону (примусовий розпуск, ліквідацію) політичної партії, які вирішуються виключно окружним адміністративним судом, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ, а саме окружним адміністративним судом м. Києва (ч. 3 ст. 19). У цій нормі територіальна підсудність спорів з оскарження нормативно-правових актів суб’єкта владних повноважень, які поширюються на всю територію України, є посилання на випадки, які передбачені Кодексом адміністративного судочинства України, за якими визначено інший компетентний адміністративний суд. Як приклад можна навести спори щодо оскарження рішень (які можуть бути нормативно-правовими актами), дії або бездіяльності Центральної виборчої комісії, члена цієї комісії вирішуються Київським апеляційним адміністративним судом.

Щодо визначення територіальної підсудності інших категорій справ, зазначених у цій нормі, то найважливіше виходити з предмета спору та сторін (відповідачів).

Не можна не вказати на випадки, визначені у Кодексі адміністративного судочинства України щодо вирішення справ, пов’язаних з виборчим процесом, у яких територіальна підсудність залежить від місця знаходження виборчої комісії, рішення, дії чи бездіяльність якої оскаржуються або місцем вчинення дії або місцем, де ця дія повинна бути вчинена.

У разі невизначеності Кодексом адміністративного судочинства України територіальної підсудності адміністративної справи, така справа розглядається місцевим адміністративним судом за вибором позивача. Цією нормою законодавець врегулював всі можливі випадки виникнення спорів, за якими не визначено територіальної підсудності.

Інстанційна підсудність адміністративної справи – це розгляд компетентним судом адміністративної юрисдикції адміністративної

справи як судом першої, апеляційної та касаційної інстанції. Як свідчить судова практика, не викликає будь-яких складнощів у осіб, які звертаються з позовними заявами до адміністративних судів, а також у судів на стадії відкриття провадження в адміністративній справі вірно визначати (встановлювати) інстанційну підсудність.

Адміністративне судочинство передбачає можливість позивача заявляти кілька пов'язаних між собою вимог у одній позовній заяві у випадку, якщо такі вимоги не належить розглядати у порядку різного судочинства та якщо інше не встановлено законом. Якщо справа щодо пов'язаних вимог територіально підсудна різним місцевим адміністративним судам, позивачу надано право, за певних умов, самостійно вибрати адміністративний суд. У даному випадку позивач може вибрати адміністративний суд виключно між різними місцевими загальними судами як адміністративними судами, так і різними окружними адміністративними судами, яким будуть територіально підсудні кілька заявлених вимог, пов'язаних між собою. Якщо справа щодо однієї з вимог підсудна окружному адміністративному суду, а щодо іншої вимоги (вимог) – місцевому загальному суду як адміністративному суду, то таку справу за імперативною нормою Кодексу адміністративного судочинства України розглядає окружний адміністративний суд.

Питання щодо визначення компетентного суду адміністративної юрисдикції, до повноважень якого належить розгляд та вирішення різних категорій адміністративних справ залежно від їх предметної, територіальної та інстанційної підсудності, пересічній особі, яка не має спеціальної освіти, а змушена звернутись до адміністративного суду за захистом своїх прав, свобод та інтересів, нелегко вірно вибрати той компетентний адміністративний суд, до повноважень якого належить розгляд та вирішення саме її адміністративної справи. Вважаємо, що для унеможливлення винесення неправосудного та незаконного рішення, саме на адміністративний суд лягає основний тягар щодо встановлення підсудності, яке повинно обов'язково бути вирішено при розгляді питання щодо відкриття провадження в адміністративній справі.

Якщо адміністративний суд у ході розгляду питання щодо відкриття провадження в адміністративній справі встановив, що позов подано особою не до компетентного суду, який повинен розглядати цю адміністративну справу, то він виносить ухвалу, якою повертає особі позовну заяву та повідомляє їй, якому суду підсудна адміністративна справа. У разі відкриття провадження в адміністративній справі без дотримання правил предметної підсудності, суд повинен передати справу на розгляд адміністративного суду, якому вона підсудна, незалежно від того, на якій стадії розгляду справи виявлено порушення правил цієї підсудності, оскільки суд, який відкрив провадження у справі з таким порушенням, не є компетентним у її розгляді.

При розгляді адміністративної справи недотримання судами адміністративної юрисдикції лише територіальної підсудності не може бути підставою для скасування судового рішення. Така точка зору підтвер-

джується правовою позицією Верховного Суду України, висловленою у справі за позовом гр. С. до Президента України про поновлення на публічній службі: “правила територіальної підсудності не передбачають процесуальних переваг суду якої-небудь ланки над судом того самого рівня, а також виключного права того чи іншого суду на розгляд справ певної категорії, у зв’язку з чим суд, виявивши, що провадження у справі відкрито без дотримання правил територіальної підсудності, може відповідно до ст. 22 КАС України передати адміністративну справу на розгляд іншого адміністративного суду лише до початку судового розгляду. Спори між адміністративними судами щодо підсудності цього виду не допускаються. Суди однієї ланки мають однакову компетенцію і рівні можливості щодо розгляду будь-якої справи, яка за предметною підсудністю віднесена до їхньої юрисдикції”.

З метою швидкого, всебічного і повного розгляду компетентним (повноважним) судом адміністративної справи з урахуванням її конкретних особливостей, дотриманням принципу законності та рівності всіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, у Кодексі адміністративного судочинства України передбачено інститут передачі адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого. Така передача можлива виключно за встановлених Кодексом адміністративного судочинства України порядку і підстав та передбачає застереження щодо недопустимості спорів між адміністративними судами стосовно підсудності адміністративних справ, за якою адміністративна справа розглядається та вирішується тим адміністративним судом, до якого вона передана.

Підставами для передачі адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого є:

- задоволення до початку розгляду справи по суті клопотання відповідача про передачу справи за місцем його проживання (перебування), яке раніше не було відоме;

- відкриття провадження у справі, яка предметно підсудна іншому суду;

- з’ясувалося, що після відкриття провадження у справі вона територіально підсудна іншому суду;

- неможливість утворення нового складу суду для розгляду справи після задоволення відводів (самовідводів) та в інших випадках;

- ліквідація адміністративного суду, який розглядав справу.

Суд передає адміністративну справу на розгляд іншому адміністративному суду, що найбільш територіально наближений до цього суду, якщо однією з сторін у справі є суд або суддя цього суду. Підсудність справ, у яких стороною є Верховний Суд України, Вищий адміністративний суд України або суддя одного з цих судів, встановлюється за загальними правилами підсудності.

Питання про передачу адміністративної справи вирішується судом у судовому засіданні ухвалою. Ухвалу про передачу адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого може бути

оскаржено. Передача адміністративної справи з одного суду до іншого здійснюється після закінчення строку на її оскарження чи після залишення апеляційної скарги без задоволення.

Висновки. Є очевидним, що неправильний вибір позивачем при поданні позовної заяви компетентного адміністративного суду, а також невстановлення судом адміністративної юрисдикції, до якого подано позовну заяву, підсудності, до якої належить адміністративна справа, у деяких випадках є визначальним для результатів розгляду і вирішення адміністративної справи та веде до скасування таких судових рішень судами вищих інстанцій.

Порушення правил предметної підсудності є підставою для скасування рішень судів нижчих інстанцій з направленням справи на новий розгляд до належного суду. Винесення рішення судом адміністративної юрисдикції з порушенням інстанційної підсудності є підставою для визнання його неправосудним та скасування. В той же час при розгляді адміністративної справи недотримання судами адміністративної юрисдикції лише територіальної підсудності не може бути підставою для скасування судового рішення.

Бібліографічні посилання

1. Конституція України // ВВР. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Рішення Конституційного Суду України від 25.11.97 № 6-зп [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
3. Рішення Конституційного Суду України від 25.12.97 № 9-зп [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
4. Рішення Конституційного Суду України від 09.09.10 № 19-рп/2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Застосування в Україні: Офіц. видання. – К., 2006.
6. Рішення Конституційного Суду України від 22.06.04 № 13-рп/2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 р. (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
8. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11.12.03 № 1383-IV (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.03 № 755-IV (з наступними змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

Надійшла до редакції 11.11.2011